

Klas 4

Programma van toetsing en afsluiting

Programma
van
toetsing en afsluiting
vierde leerjaar
vmbo
schooljaar 2020-2021

Openbare school voor vmbo
"De Jutter"
Lutinelaan 3
8899 BD Vlieland
tel. 0562-452772

Vlieland, september 2020

Aan de kandidaten,

Het VMBO staat anno 2016 voor de wettelijke opgave zich in het BB en KB verder te ontwikkelen door het kiezen van één of meerdere profielen met beroeps-vernieuwde programma's. Gelet op de grootte van de school zullen wij ons daarin vooral volgend opstellen en jullie zullen er dus niet direct mee te maken krijgen.

Voor jullie ligt het programma van toetsing en afsluiting (pta) voor het derde leerjaar van het vmbo-TL. Het eerste, algemene gedeelte van deze regeling geldt voor alle leerlingen in deze twee leerjaren.

Vanaf het 3^e leerjaar gelden duidelijk omschreven regels met betrekking tot de organisatie van het schoolexamen en centraal examen. In dit pta is deze regeling schoolexamen opgenomen. Van het schoolexamen is verder het reglement opgenomen waarin de rechten en plichten van alle betrokkenen zijn vermeld.

Ook is in het pta te lezen welke leerstof op welk tijdstip en op welke manier wordt getoetst, hoe de eventuele herkansing geregeld is en hoe de cijfers tot stand komen.

Per vak zijn al deze gegevens in dit boekje als bijlagen opgenomen.

In het derde leerjaar begint de opbouw van een examendossier, waarmee in het vierde jaar wordt doorgegaan. Het dossier documenteert een geheel aan kennis, inzicht en vaardigheden van onze schoolverlaters. Vervolgopleidingen krijgen zo een goed inzicht in de capaciteiten van hun aankomende studenten.

Voor de examenkandidaten wordt het een spannend jaar! We wensen ze dan ook veel succes en wijsheid bij de tentamens, het sectorwerkstuk, het kiezen van een vervolgopleiding en natuurlijk de examens. Het tentamenrooster zal binnenkort vastgesteld worden.

We wijzen je er graag op dat de mogelijkheid bestaat om cum laude geslaagd te zijn als het gemiddelde van de eindcijfers voor Nederlands, Engels, maatschappijleer, de vakken in het sectordeel én het vak met het hoogste cijfer in het vrije deel een 8,0 of hoger is. Bovendien mag geen van de cijfers, die bij de uitslagbepaling betrokken zijn, lager zijn dan een 6.

Mevrouw A. Bakker, secretaris examencommissie
De heer T. Speelman, voorzitter examencommissie

Inhoud

Pag. 8	A. Regeling schoolexamen
Pag. 10	- toelichting op de inrichting van het onderwijs in het derde leerjaar
Pag. 11	B. Bijzondere bepalingen
Pag. 14	C. De overgangsregeling
Pag. 16	D. Examenreglement
Pag. 19	- inhoud van het eindexamen
Pag. 20	- regeling van het eindexamen
Pag. 22	- centraal examen
Pag. 23	- uitslag, herkansing en diplomering
Pag. 26	- overige bepalingen
Pag. 28	E. - tijdpad schoolexamen 2020-2021 en centraal examen 2021
Pag. 30	F. - Examenrooster centraal examen 2021

Bijlagen:

-Pag.32 De toelichting en de programma's van toetsing en afsluiting voor de vakken

- ✓ Nederlandse taal
- ✓ Duitse taal
- ✓ Engelse taal
- ✓ maatschappijleer
- ✓ biologie
- ✓ economie
- ✓ geschiedenis en staatsinrichting
- ✓ aardrijkskunde
- ✓ wiskunde
- ✓ natuur- en scheikunde I (natuurkunde / NASK-1)
- ✓ natuur- en scheikunde II (scheikunde / NASK-2)
- ✓ kunst en cultuur incl. CKV
- ✓ lichamelijke opvoeding
- ✓ LOB

A. Regeling schoolexamen

Bestuurder en leraren-examinatoren van openbare school voor vmbo "De Jutter" te Vlieland, daartoe gemachtigd door het bevoegd gezag van deze school, zijnde het bestuur van Stichting Openbaar Onderwijs Vlieland, overwegende dat ter uitvoering van artikel 31 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. een regeling voor het examen moet worden vastgesteld waarin een examenreglement en een programma van toetsing en afsluiting is opgenomen, besluiten dat de volgende bepalingen gelden:

- 1.1 Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer lopende van 1 tot en met 10.
- 1.2 Indien in een vak eveneens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
- 1.3 In afwijking van het eerste lid worden CKV en lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijke deel van elke leerweg beoordeeld met *voldoende* of *goed*. Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op grond van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken, vastgelegd in het examendossier.
- 1.4 In afwijking van het eerste lid (1.1) wordt het sectorwerkstuk beoordeeld met *voldoende* of *goed*. Deze beoordeling geschiedt op grond van het genoegzaam voltooien van het sectorwerkstuk, vastgelegd in het examendossier.
Het sectorwerkstuk wordt beoordeeld door tenminste twee examinatoren die de kandidaat hebben begeleid bij de totstandkoming van het sectorwerkstuk.
- 2.1 De kandidaat wordt, onvoorziene omstandigheden voorbehouden, uiterlijk 2 weken na het afleggen van een toets die bij het bepalen van het eindcijfer van het schoolexamen meetelt, van de beoordeling in kennis gesteld.
- 2.2 Indien een kandidaat in een vak door meer examinatoren wordt beoordeeld, bepalen zij in onderling overleg en met inachtneming van het eerste lid, de waardering voor het schoolexamen. Indien zij niet tot overeenstemming kunnen komen, beslist de bestuurder.
- 3.1 Met betrekking tot de mogelijkheid tot herkansing wordt bij elk onderdeel in het pta aangegeven welke rechten een kandidaat heeft. Indien een bepaald onderdeel niet voor herkansing in aanmerking komt, wordt dit specifiek vermeld.
- 3.2 De kandidaat wordt in het 4e leerjaar de mogelijkheid geboden om in de week na de afsluiting van het schoolexamen voor elk vak afzonderlijk ten hoogste één onderdeel van het schoolexamen te herkansen, waarbij het beste resultaat telt.
- 4.1 Wanneer een kandidaat door ziekte verhinderd is deel te nemen aan een onderdeel van het schoolexamen, moet dit zo spoedig mogelijk door een van de ouder(s)/verzorger(s) gemeld worden. Er kan een schriftelijke verklaring gevraagd worden. Hierna maakt de kandidaat met de betreffende examinerator bij de eerste gelegenheid een afspraak om de toets alsnog af te leggen.
- 5.1 Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het examen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de bestuurder maatregelen nemen.

- 5.2 De maatregelen bedoeld in het eerste lid (5.1) die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
- a. Het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
  - b. Het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
  - c. Het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer zittingen van het schoolexamen of het centraal examen;
  - d. Het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in de door de bestuurder aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwde examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen, legt de kandidaat dat examen af in het volgende tijdvak van het centraal examen, dan wel ten overstaan van de staatsexamencommissie.

- 5.3 Alvorens een beslissing ingevolge 5.2 wordt genomen, hoort de bestuurder de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De bestuurder neemt binnen een week een beslissing en deelt zijn beslissing mee aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in 5.4. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift verzonden aan de ouder(s), voogd(en) of verzorger(s) van de kandidaat, indien deze minderjarig is, alsmede aan de inspectie.
- 5.4 De kandidaat kan tegen een beslissing van de bestuurder in beroep gaan bij het bevoegd gezag van de school. Het beroep wordt binnen drie dagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk ingediend. Het beroep moet gericht worden aan: Stichting Openbaar Onderwijs Vlieland, p.a. Lutinelaan 3, 8899 BD te Vlieland.
- Het bevoegd gezag stelt een commissie van beroep in. Deze commissie bestaat uit een lid van het bestuur, een lid van de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad, en een lid van de oudergeleding van de medezeggenschapsraad. Van de commissie van beroep mag de bestuurder geen deel uitmaken. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken over het beroep tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid wordt gesteld het examen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van 5.2.
- De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mee aan de kandidaat, de bestuurder en de inspectie.
- 6.1 Het schoolexamen beslaat de periode van leerjaar 3 en leerjaar 4 tot een week voor de aanvang van het centraal examen in leerjaar 4.
- 7.1 Een exemplaar van deze regeling wordt in ieder geval vroegtijdig verstrekt aan de kandidaten en andere bij het schoolexamen betrokken personen.
- 8.1 In alle gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist de bestuurder in overleg met de examinatoren.

Toelichting op de inrichting van het onderwijs in het derde leerjaar

Een van de uitgangspunten van het onderwijs aan de openbare school voor vmbo "De Jutter" is de leerlingen zo lang mogelijk zoveel mogelijk vakken aan te bieden. Dit betekent dat in het derde leerjaar van de theoretische leerweg de leerlingen alle vakken die de school aanbiedt, moeten volgen. Aan het einde van het derde leerjaar (na het tweede rapport) kan dan een verantwoord pakket aan vakken gekozen worden, dat toegang geeft tot een sector in het mbo of een profiel in het havo/vwo. In het examendossier worden de resultaten van alle gevolgde vakken in het derde leerjaar opgenomen. Deze resultaten tellen mee bij de overgang naar het vierde leerjaar.

B. Bijzondere bepalingen

1. Regeling maatschappijleer

Maatschappijleer is een verplicht examenvak. Dit betekent dat het vak volwaardig meetelt in de zak/slaagregeling. Het enige verschil met de overige examenvakken is dat voor maatschappijleer alleen een schoolexamen afgenomen wordt. Het hiervoor gegeven eindcijfer telt als volwaardig cijfer mee voor de bepaling van de uitslag van het examen.

2. Uitslagregeling van het examen

Het onderwijs wordt in het vierde leerjaar afgesloten met een eindexamen vmbo voor zover het de theoretische leerweg betreft.

Het eindexamen omvat:

- vijf vakken uit het gemeenschappelijke deel, te weten Nederlandse taal, Engelse taal, maatschappijleer, lichamelijke oefening en kunstvakken I;
- twee vakken uit het sectordeel;
- tenminste twee vakken in het vrije deel.

De kandidaat is geslaagd als:

- * het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers tenminste 5.5 is
- * hij voor Nederlands minimaal een 5 heeft behaald
- * hij één 5 heeft behaald en verder 6 of hoger
- * hij één 4 heeft behaald, verder 6 of hoger, waaronder tenminste één 7 of hoger
- * hij voor lo1 en kunstvakken inclusief ckv 'voldoende' of 'goed' heeft behaald
- * in geval van theoretische of gemende leerweg: het profielwerkstuk met 'goed' of 'voldoende' is beoordeeld.

(*) Voor lichamelijke oefening, CKV, LOB en voor het sectorwerkstuk dient de kwalificatie "goed" of "voldoende" behaald te zijn. Voor aanvang van het centraal examen maakt de directeur deze beoordeling aan de kandidaat bekend.

3. Herexamen

A. Voor het **schoolexamen** wordt per vak vastgelegd hoe de herkansing plaats vindt. Voor het vak maatschappijleer geldt dat een kandidaat die een eindcijfer 5 of lager heeft gehaald, de mogelijkheid heeft herexamen te doen. De school stelt de inhoud van het herexamen vast.

Voor alle herkansingen geldt dat het hoogste van de cijfers het definitieve cijfer van het schoolexamen wordt. Deze regeling geldt ook voor de kunstvakken, lichamelijke opvoeding en het sectorwerkstuk.

B. De kandidaat heeft bij het **centraal examen** het recht op herkansing in één vak. Hij stelt de examensecretaris uiterlijk vóór 10.00 uur van de volgende werkdag na het bekendmaken van de uitslag schriftelijk in kennis van gebruikmaking van dit recht.

C. De kandidaten die een of meer zittingen bij het centraal examen gemist hebben om geldige redenen, hebben het recht een uitgesteld examen af te leggen.

In het examenreglement is een en ander voor de school vastgelegd. Als basis geldt de regeling zoals die is neergelegd in het Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo.

4. Sectorwerkstuk

Het sectorwerkstuk is alleen voor de kandidaten van de theoretische leerweg als zelfstandig onderdeel verplicht en heeft betrekking op een thema uit de sector waarin de leerling het onderwijs volgt. Het sectorwerkstuk toetst kennis, inzicht en vaardigheden en vormt het sluitstuk van de vaardigheidentraining die vanaf de basisvorming vorm heeft gekregen. De kandidaat dient aan het sectorwerkstuk tenminste 20 uur te besteden. Het sectorwerkstuk wordt beoordeeld door minimaal twee examinatoren aan de hand van criteria die vooraf aan de kandidaat bekend zijn gemaakt. Daarbij wordt zowel het product als het proces beoordeeld. Kandidaten krijgen in een vroegtijdig stadium te weten waarop ze beoordeeld zullen worden. Het sectorwerkstuk wordt in het vierde leerjaar afgerond.

Voor de leerlingen in de andere leerwegen geldt dat het sectorwerkstuk een verplicht onderdeel is van het vak Nederlands.

5. Vaardighedentoetsing

Bij elk vak kunnen praktische opdrachten voorkomen die door de kandidaat naar behoren uitgevoerd moeten worden. Om overlapping van de toetsing van deze vaardigheden te voorkomen, wordt in overleg met de examinatoren vastgesteld voor welke vakken deze praktische opdrachten gemaakt moeten worden.

6. Determinatie

Bij de determinatie van het 2^e naar het 3^e leerjaar heeft de kandidaat een keuze kunnen maken uit de mogelijkheden die de school aanbiedt. Een van de keuzes is een voorlopige plaatsing in het 3^e jaar van de theoretische leerweg.

De in de bijlage opgenomen programma's van toetsing en afsluiting voor de examenvakken geven alleen de toetsen aan die een onderdeel vormen van het schoolexamen.

Daarnaast kunnen toetsen afgenomen worden die alleen meetellen voor de overgang van 3 naar 4.

7. Rapportage in het 3de leerjaar

De kandidaten krijgen gedurende het schooljaar drie keer een overzicht van hun vorderingen. De cijfers zijn gebaseerd op de resultaten van de toetsen uit het pta en/of de overige toetsen, die niet in het pta zijn opgenomen. Deze overzichten geven een goed beeld van de vorderingen van de kandidaten gedurende het hele schooljaar, maar staan los van het schoolexamen. De overgangsregeling die als bijlage toegevoegd is, geldt alleen voor deze vorm van rapportage.

In het examendossier (zie punt 8) worden deze overzichten opgenomen, naast een apart overzicht van de toetsen die vallen onder de regeling van het schoolexamen en allemaal zijn vastgelegd in de pta's van de examenvakken.

8. Examendossier

Vanaf het derde leerjaar wordt voor elke kandidaat een examendossier opgebouwd. Het PTA, eindrapport van het 3de leerjaar en de definitieve cijferlijst van het schoolexamen in het 4de leerjaar vormen samen met het sectorwerkstuk en eventuele afgetekende verslagen van stagen het examendossier.

9. Afsluiting kunstvakken in het derde leerjaar

Kunst en Cultuur en Kunst en Cultuur incl. CKV bestaat op onze school uit de deelvakken tekenen, drama en culturele kunstzinnige vorming. Aan het eind van derde leerjaar wordt het vak voor een deel afgesloten. Een leerling kan pas naar het vierde leerjaar bevorderd worden, als CKV met voldoende of goed is afgesloten. De beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken, vastgelegd in het examendossier. Indien een leerling deze vakken onvoldoende afsluit, bestaat het recht op een herkansing. De school legt een en ander vast in de programma's van toetsing en afsluiting.

N.B. Voor het vak lichamelijke opvoeding geldt deze regeling ook, maar deze wordt aan het einde van de schoolexamenperiode in klas 4 toegepast.

10. Toetsing en weging

In de verschillende leerwegen worden voor elk niveau aparte toetsen afgenomen. Voor de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg geldt dat er aparte tentamens met een normering op dit niveau worden afgenomen. Wordt hiervan afgeweken dan staat dit in het pta per vak vermeld.

Het is mogelijk dat in de loop van dit examenjaar wijzigingen moeten worden aangebracht door veranderingen in het lesrooster of andere zaken. In overleg met de leerlingen zullen dan nieuwe afspraken gemaakt worden. Steeds geldt dat ook mondelinge afspraken dezelfde rechtsgeldigheid hebben als de schriftelijk vastgestelde.

Bij de vakken waarbij een schoolexamen en een centraal examen worden afgelegd, wordt het eindcijfer bepaald door het rekenkundig gemiddelde te bepalen van het cijfer van het schoolexamen (in één decimaal) en het cijfer van het centraal examen (in één decimaal). De resultaten van het schoolexamen en die van het centraal examen tellen dus beide voor de helft mee bij het vaststellen van het eindcijfer. Het eindcijfer wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.

C. DE OVERGANGSREGELING

Algemeen

De organisatie van de eerste drie leerjaren houdt in dat alle leerlingen in principe doorstromen naar het tweede en derde leerjaar.

Een echt meetpunt vindt plaats aan het eind van het derde leerjaar wanneer vastgesteld moet worden of een leerling de theoretische leerweg in het vierde leerjaar kan volgen.

De lerarenvergadering behoudt zich verder te allen tijde het recht voor een leerling niet te bevorderen als er sprake is van bijzondere omstandigheden, waardoor een grote leerachterstand ontstaan is.

Overgangsnormen

Met de invoering van de basisvorming is het beleid t.a.v. de overgang niet veranderd. Voor de overgang van klas 1 naar 2, en van klas 2 naar 3 bestaan geen overgangsnormen. Iedere leerling wordt in de overgangsvergadering door de leerkrachten besproken en daarna wordt geadviseerd wat voor de leerling het beste is: overgaan, doubleren of doorstromen naar een andere vorm van voortgezet onderwijs.

Overgangsregeling van klas 3 naar klas 4

Leerlingen die in het vierde leerjaar examens willen doen in de theoretische leerweg, moeten voldoen aan onderstaande overgangsnormen. Kan een leerling dit niet, dan wordt in overleg met de ouder(s)/verzorger(s) en leerling vastgesteld welke leerroute haalbaar is.

Voor de overgang van 3 naar 4 in de theoretische leerweg zijn de resultaten op het eindrapport van alle gegeven vakken in klas 3 van invloed. Voor alle vakken tellen alle rapportcijfers even zwaar bij de bepaling van het eindcijfer.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. de gekozen examenvakken die met een schoolexamen (SE) en een centraal examen (CE) worden afgesloten;
2. de niet gekozen examenvakken die met een schoolexamen (SE) en een centraal examen (CE) worden afgesloten;
3. de examenvakken die alleen met een schoolexamen (SE) worden afgesloten;
4. de niet-examenvakken.

De examenvakken die met een SE en een CE worden afgesloten zijn:

Nederlands	wiskunde
Frans	natuur- en scheikunde I (natuurkunde)
Duits	natuur- en scheikunde II (scheikunde)
Engels	biologie
aardrijkskunde	economie
geschiedenis en staatsinrichting	beeldende vorming

De examenvakken die alleen met een SE worden afgesloten zijn:

maatschappijleer
lichamelijke opvoeding
kunst en cultuur en kunst en cultuur incl. CKV

Ad 1. De gekozen examenvakken (SE en CE)

Uit de examenvakken stelt de leerling een pakket van vakken samen waarin Nederlands, Engels, maatschappijleer en lichamelijke opvoeding verplicht zijn en minimaal twee vakken naar keuze uit het sectordeel en minimaal twee vakken in het vrije deel. Bij de keuze dient rekening te worden gehouden met de eisen van het vervolgonderwijs.

De leerling is bevorderd wanneer hij:

1. voor al zijn verplichte en gekozen vakken eindcijfers heeft behaald van 6 of meer;
2. voor één van de verplichte en gekozen vakken het eindcijfer 5 heeft behaald en op de overige eindcijfers van 6 of meer;
3. voor één van de verplichte en gekozen vakken het eindcijfer 4 heeft behaald dan wel voor twee van die vakken het eindcijfer 5 en voor de overige vakken een 6 of hoger, waarvan tenminste één 7 of hoger.

Ad 2 . De niet gekozen examenvakken (SE en CE)

Het gemiddelde van de eindcijfers van de niet gekozen examenvakken dient tenminste 5,500 te zijn.

Ad 3. De schoolexamenvakken (SE)

Kunst en cultuur en kunst en cultuur incl. CKV dient met een voldoende afgesloten te zijn.

Bespreekgevallen

Ligt het gemiddelde van het onder ad 2. bedoelde tussen 5,0 en 5,500 en/of wordt bij ad 3 niet voldaan aan de vereiste kwalificatie, dan beslist de lerarenvergadering over een eventuele overgang. Wordt een leerling na bespreking alsnog bevorderd, dan kan de lerarenvergadering aan de bevordering dwingende voorwaarden stellen.

Niet bevorderd.

De leerling wordt niet bevorderd naar leerjaar 4 van de theoretische leerweg wanneer hij:

- niet voldoet aan het onder ad 1.1 t/m 1.3 genoemde en/of
- een gemiddelde heeft van 5,0 of lager voor het onder ad 2 genoemde en/of
- het eindcijfer 2 heeft behaald voor een van de vakken in het derde leerjaar en/of
- niet voldoet aan de onder ad 3. genoemde kwalificaties en/of
- niet voldoet aan de onder ad 4. genoemde kwalificaties.

N.B.

- Een verandering in het examenreglement of het PTA kan aanpassing van deze overgangsregeling tot gevolg hebben.
- De lerarenvergadering behoudt zich het recht voor af te wijken van deze overgangsregeling, wanneer zij dit noodzakelijk acht.
- Aan het begin van het examenjaar wordt over de gang van zaken een voorlichtingsavond voor ouders en leerlingen gehouden.

D. Examenreglement vmbo "De Jutter"

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit artikel wordt verstaan onder:

de wet:	Deel 1 de Wet op het Voortgezet Onderwijs;
onze Minister:	Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen;
inspectie	De inspecteur voor het voortgezet onderwijs die belast is met het toezicht op de school;
Informatie Beheer Groep:	de Informatie Beheergroep, genoemd in de Wet verzelfstandiging; deze naam is per 1 januari 2010 omgezet in DUO; dienst uitvoering onderwijs.
het bevoegd gezag:	het bestuur van Stichting Openbaar Onderwijs Vlieland, met inachtneming van de door het bestuur te stellen regels;
kandidaat:	een ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten;
gecommitteerde:	een gecommitteerde in de zin van artikel 36 van het eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo;
school:	de openbare school voor v.m.b.o. "De Jutter" te Vlieland;
examinator:	degene die is belast met het afnemen van het examen;
staatsexamencommissie:	een commissie als bedoeld in artikel 60 van de wet;
examenstof:	de aan de kandidaat te stellen eisen;
het besluit:	eindexamenbesluit v.w.o., h.a.v.o., m.a.v.o., v.b.o.;
herkansing:	het opnieuw dan wel alsnog deelnemen aan het centraal examen of het schoolexamen;
v.m.b.o.:	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 21 van de wet;
sectorwerkstuk:	verplicht onderdeel van het examen voor kandidaten in de theoretische leerweg . Dit werkstuk heeft betrekking op de sector die de kandidaat gekozen heeft; voor leerlingen in de andere leerwegen is het een verplicht onderdeel van het vak Nederlands.
eindexamen v.m.b.o.:	een eindexamen dat leidt tot een diploma v.m.b.o. voor zover het de theoretische leerweg betreft, genoemd in artikel 10 van de wet;
leerweg:	de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, de kaderberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet en de theoretische leerweg, bedoeld in artikel 10 van de wet;
schooljaar:	het tijdvak dat aanvangt op 1 augustus en eindigt op 31 juli van het daaropvolgende jaar;
toets:	een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht;

Artikel 2. Toelating tot het eindexamen

- 1 Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van een school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.
- 2 Het bevoegd gezag kan tot het eindexamen kandidaten toelaten die niet als leerling van de school zijn ingeschreven.

Artikel 3. Afnemen eindexamen

- 1 De bestuurder en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
- 2 De bestuurder wijst een van de personeelsleden van de school aan tot secretaris van het eindexamen.

Artikel 4. Indeling eindexamen

- 1 Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
- 2 Het schoolexamen v.m.b.o. voor zover het betreft de theoretische leerweg, genoemd in artikel 10 van de wet, omvat mede een sectorwerkstuk

Artikel 5. Onregelmatigheden

- 1 Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de bestuurder maatregelen nemen.
- 2 De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
  - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
  - b. het ontzeggen van deelname of de verdere deelname aan een of meer zittingen van het schoolexamen of het centraal examen,
  - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolonderzoek of het centraal examen,
  - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in de door de bestuurder aan te wijzen onderdelen.Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen, legt de kandidaat dat examen af in het volgend tijdvak van het centraal examen, dan wel ten overstaan van de staatsexamencommissie.
- 3 Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid wordt genomen, hoort de bestuurder de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De bestuurder neemt binnen een week een beslissing en deelt zijn beslissing mee aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in het vierde lid. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift verzonden aan de ouder(s), voogd(en) of verzorger(s) van de kandidaat, indien deze minderjarig is, alsmede aan de inspectie.

- 4 De kandidaat kan tegen een beslissing van de bestuurder in beroep gaan bij het bevoegd gezag van de school. Het beroep wordt binnen drie dagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk ingediend. Het beroep moet gericht zijn aan: Stichting Openbaar Onderwijs Vlieland, p.a. Lutinelaaan 3, 8899 BD te Vlieland.

Het bevoegd gezag stelt een commissie van beroep in. Deze commissie wordt gevormd door een lid van het bestuur, een lid van de personeelsgeleding van de Medezeggenschapsraad en een lid van de oudergeleding van de Medezeggenschapsraad. Van de commissie van beroep mag de bestuurder geen deel uitmaken.

De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken op het beroep tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken.

De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijke mede aan de kandidaat, de bestuurder en aan de inspectie.

INHOUD VAN HET EINDEEXAMEN

Artikel 6. Examenprogramma

- 1 Onze Minister stelt het examenprogramma vast, waarin is opgenomen:
  - a. een omschrijving van de examenstof voor ieder eindexamenvak,
  - b. welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt
- 2 Het examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.
- 3 De examenprogramma's voor zover het de leerwegen in het v.m.b.o. betreft, kunnen voorzien in differentiaties waaruit de kandidaat een keuze maakt.

Artikel 7. Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten

- 1 De kandidaten kiezen, met inachtneming van dit hoofdstuk, in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag, al dan niet in samenwerking met het bevoegd gezag van een of meer andere scholen, hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.
- 2 De kandidaten kunnen, voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in meer vakken of niet-verplichte delen van de examenstof examen afleggen dan in de vakken en examenstof die ten minste tezamen een eindexamen vormen. Een examen als bedoeld in de eerste volzin heeft geen betrekking op vakken die overeenkomen met vakken die onderdeel zijn van dat eindexamen.
- 3 Het bevoegd gezag beslist, welke in [artikel 7](#), derde lid, bedoelde differentiaties worden aangeboden.

Artikel 8. Eindexamenvakken

- 1 Eindexamenvakken zijn:
Nederlandse taal, Franse taal, Duitse taal, Engelse taal, geschiedenis en staatsinrichting, aardrijkskunde, wiskunde, natuur- en scheikunde I, natuur- en scheikunde II, biologie, economie, maatschappijleer, kunst en cultuur en kunst en cultuur incl. CKV en lichamelijke opvoeding.

Artikel 9. Eindexamen

- 1 Het eindexamen v.m.b.o. voor zover het de theoretische leerweg genoemd in artikel 10 van de wet, betreft, omvat:
  - a. De vakken die het gemeenschappelijke deel ingevolge artikel 10, vijfde lid, omvat;
  - b. De twee vakken die het sectordeel ingevolge artikel 10, zesde lid, van de wet omvat, en in het vrije deel minimaal twee nog niet in het sectordeel gekozen vakken. In het sectordeel en het vrije deel moeten tenminste twee vakken gekozen worden die geen moderne taal zijn.

Nadat de Tweede Kamer in april 2020 al instemde met het wetsvoorstel dat het afschaffen van de rekentoets regelt, heeft ook de Eerste Kamer op 30 juni dit wetsvoorstel aanvaard. Hiermee is de centrale rekentoets met terugwerkende kracht (per augustus 2019) afgeschaft. Voor leerlingen met wiskunde in het pakket worden de rekenvaardigheden geïntegreerd in de eindtoetsing voor wiskunde. Leerlingen zonder wiskunde krijgen vanaf schooljaar 2020-2021 een apart schoolexamen rekenen.

REGELING VAN HET EINDEEXAMEN

Artikel 10. Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

- 1 Het bevoegd gezag stelt een examenreglement vast. Het bevat in ieder geval de maatregelen, bedoeld in artikel 5 van het besluit en regels met betrekking tot de organisatie van het eindexamen, de gang van zaken tijdens het eindexamen, en de samenstelling en het adres van de commissie van beroep.
- 2 Het bevoegd gezag stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast. In het programma wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst, de verdeling van de examenstof over de toetsen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, alsmede de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen voor de kandidaat tot stand komt. Ten aanzien van de herkansing wordt in elk geval bepaald, in welke gevallen een herkansing mogelijk is. Ook kan worden bepaald dat tot die gevallen kunnen behoren gevallen dat de kandidaat door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid, niet in staat is geweest, aan de desbetreffende toets deel te nemen.
- 3 Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de bestuurder voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie en ter inzage gelegd voor de kandidaten.

Artikel 11. Schoolexamen

- 1 Het bevoegd gezag bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak, bedoeld in artikel 37 van het eindexamenbesluit. Het bevoegd gezag kan in afwijking van de tweede volzin een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak, doch na de aanvang van het eerste tijdvak. In afwijking van de tweede volzin geldt voor het v.m.b.o. dat het schoolexamen voor de vakken waarin geen centraal examen wordt afgelegd en, voor zover van toepassing, het sectorwerkstuk uiterlijk moet zijn afgesloten op een datum gelegen na de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen, doch uiterlijk een week voordat de uitslag wordt vastgesteld. Het bevoegd gezag dat afwijkt van de tweede volzin, zendt de met het schoolexamen en het sectorwerkstuk behaalde resultaten zo spoedig mogelijk naar de inspectie, tenzij het bevoegd gezag op grond van artikel 103b, tweede lid, van de wet examengegevens samen met het persoonsgebonden nummer verstrekt aan de Informatie Beheer Groep.

Artikel 12. Mededeling beoordeling schoolexamen

Voor de aanvang van het centraal examen maakt de bestuurder aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:

- a. welk cijfer of welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen,
- b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, en
- c. de beoordeling van het sectorwerkstuk.

Artikel 13. Cijfer schoolexamen

- 1 Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit de schaal van 1 tot en met 10 met daartussen liggende cijfers met één decimaal.
- 2 Het cijfer voor het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van de beoordelingen die voor de proeven van het schoolexamen aan de kandidaat zijn gegeven.
- 3 Indien een gemiddelde een cijfer is met twee of meer decimalen, wordt dit cijfer afgerond op de eerste decimaal, met dien verstande dat deze decimaal met 1 wordt verhoogd indien de tweede decimaal zonder afronding 5 of hoger is.
- 4 In afwijking van het eerste lid, worden het vak culturele en kunstzinnige vorming en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel, beoordeeld met «voldoende» of «goed». Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken, zoals blijkend uit het examendossier. De eerste en tweede volzin zijn van overeenkomstige toepassing op de kunstvakken en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elke leerweg.
- 5 In afwijking van het eerste lid wordt het sectorwerkstuk beoordeeld met «voldoende» of «goed». Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het sectorwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier. Het sectorwerkstuk wordt beoordeeld door tenminste twee examinatoren die de kandidaat hebben begeleid bij de totstandkoming van het sectorwerkstuk.

Artikel 14. Herexamen

- 1 Het bevoegd gezag kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen aflegt, voor één of meer vakken het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat het bevoegd gezag dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan een 6. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
- 2 Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het in het eerste lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

Artikel 15. Examendossier

- 1 Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm. Het examendossier voor het v.m.b.o. omvat tevens de resultaten van alle vakken die de kandidaat in het derde leerjaar heeft gevolgd maar niet worden geëxamineerd in het eindexamen.

CENTRAAL EXAMEN

Artikel 16. Algemeen

- 1 Het centraal examen wordt afgenomen conform de artikelen 36 tot en met 45 van het besluit eindexamens v.w.o., h.a.v.o., m.a.v.o., en v.b.o.

Artikel 17 Zittingen centraal examen

- 1 De kandidaat dient vijf minuten voor aanvang van de zitting aanwezig te zijn.
- 2 De opgaven worden gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door of vanwege de bestuurder, tenzij door de commissie belast met de vaststelling van de opgaven ander papier is verstrekt.
- 3 De kandidaat plaatst zijn naam en zijn examenummer op het papier.
- 4 Kladpapier wordt gewaarmerkt en verstrekt door of vanwege de bestuurder.
- 5 Het gebruik van boeken, tabellen en andere hulpmiddelen is de kandidaat verboden met uitzondering van die waarvan het gebruik door de commissie, belast met de vaststelling van de opgaven, is toegestaan.
- 6 Aan het begin van de zitting wordt samen met de kandidaten gecontroleerd of de gegevens op de enveloppen juist zijn, waarna deze in het bijzijn van de kandidaten geopend worden.
- 7 Onmiddellijk na de opening van de enveloppen worden de opgaven en de eventueel daarbij behorende bijlage(n) uitgedeeld. Tijdens het uitdelen heerst er volkomen rust in het examenlokaal.
- 8 Na het openen van de enveloppen met de opgaven worden geen mededelingen meer over het werk verstrekt, ook niet wanneer er tijdens de zitting een fout in een van de opgaven wordt ontdekt.
- 9 Zonder toestemming mag een kandidaat zich gedurende het examen niet uit het examenlokaal verwijderen.
- 10 Een kandidaat die te laat komt, mag uiterlijk tot een half uur na het begin van de zitting tot het examenlokaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat ook voor de andere kandidaten geldt.
- 11 Kandidaten die meer dan een half uur te laat komen, mogen niet meer deelnemen aan de zitting. Bij een geldige reden kunnen zij voor het betreffende vak verwezen worden naar het volgende tijdvak, dit ter beoordeling van de bestuurder.
- 12 De kandidaten mogen niet binnen een uur na opening van de enveloppen het examenlokaal verlaten.
- 13 Aan het einde van de zitting blijven de kandidaten zitten, totdat een toezichthouder het sein geeft om het examenlokaal te verlaten. Om organisatorische redenen kan het voorkomen dat tijdens het laatste kwartier van de zitting geen kandidaten meer mogen vertrekken.
- 14 Kandidaten moeten voor aanvang van een examenzitting zeer bijzondere omstandigheden en eigen ziekteverschijnselen melden bij de bestuurder. De bestuurder kan dan vaststellen of de kandidaat in staat is aan het examen deel te nemen.
- 15 Indien een kandidaat zich bij het centraal examen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt, kan de bestuurder hem de verdere deelneming aan het examen ontzeggen, ook wanneer de onregelmatigheid wordt ontdekt na afloop van het examen.
- 16 De uitgedeelde examenopgaven mogen pas na afloop van de zitting buiten de examenruimte worden gebracht
- 17 Voor de digitale examens geldt dat deze worden afgenomen in het computerlokaal.
- 18 Het meenemen van mobiele telefoons, geluidsdragers, jassen en tassen in het examenlokaal is niet toegestaan.

UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING

Artikel 18. Eindcijfer eindexamen

- 1 Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
- 2 De bestuurder stelt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen vast. Het schoolexamen en het landelijk examen tellen allebei even zwaar mee. 1:1. Dit geldt voor alle leerwegen in het VMBO.
- 3 Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer. Dit geldt voor het vak maatschappijleer.

Artikel 19. Vaststelling uitslag

- 1 De bestuurder en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast met inachtneming van het bepaalde in artikel 18.
- 2 De uitslag luidt 'geslaagd voor het eindexamen' of 'afgewezen voor het eindexamen'.
- 3 Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen, betrekken de bestuurder en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen, als bedoeld in artikel 8.

Nadat de Tweede Kamer in april 2020 al instemde met het wetsvoorstel dat het afschaffen van de rekentoets regelt, heeft ook de Eerste Kamer op 30 juni dit wetsvoorstel aanvaard. Hiermee is de centrale rekentoets met terugwerkende kracht (per augustus 2019) afgeschaft. Voor leerlingen met wiskunde in het pakket worden de rekenvaardigheden geïntegreerd in de eindtoetsing voor wiskunde. Leerlingen zonder wiskunde krijgen vanaf schooljaar 2020-2021 een apart schoolexamen rekenen.

Artikel 20. Uitslag

De kandidaat is geslaagd als:

- * het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers tenminste 5.5 is
- * hij voor Nederlands minimaal een 5 heeft behaald
- * hij één 5 heeft behaald en verder 6 of hoger
- * hij één 4 heeft behaald, verder 6 of hoger, waaronder tenminste één 7 of hoger
- * hij voor lo1 en kunstvakken inclusief ckv 'voldoende' of 'goed' heeft behaald
- * in geval van theoretische of gemende leerweg: het profielwerkstuk met 'goed' of 'voldoende' is beoordeeld.

Artikel 21. Herkansing centraal examen

- 1 De kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd, nadat de uitslag volgens artikel 18 is vastgesteld het recht in het tweede tijdvak, of indien artikel 45, eerste lid van het besluit eindexamens v.w.o., h.a.v.o., m.a.v.o. en v.b.o., van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw dan wel alsnog deel te nemen aan het centraal examen.
- 2 De kandidaat stelt de bestuurder voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
- 3 Het hoogste van de cijfers behaald bij herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
- 4 Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 18 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat medegedeeld.
Het eerste tot en met het vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als een of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.
- 5 De rekentoets valt buiten het herkansingsregeling van SE en CE.

Artikel 22. Diploma en cijferlijst

- 1 De bestuurder reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
  - a de cijfers van het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen;
  - b de vakken, het thema van het sectorwerkstuk en de beoordeling van het sectorwerkstuk;
  - c de beoordeling van het kunstvak¹ en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijke deel van de leerweg;
  - d volgens welke differentiatie als bedoeld in artikel 6, derde lid, is geëxamineerd;
  - e de eindcijfers voor de examenvakken, alsmede
  - f. de uitslag van het eindexamen en de rekentoets.
- 2 De bestuurder reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van de staatscommissie, een diploma uit, waarop de leerweg is vermeld die bij de uitslag is betrokken
- 3 Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bezwaren heeft geuit.
- 4 De Minister stelt het model van de cijferlijst vast.
- 5 De bestuurder en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de Cijferlijsten.

Artikel 23. Certificaten

- 1 De bestuurder reikt aan de definitief voor het eindexamen v.m.b.o. afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
  - a. Het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en
  - b. Het thema van het sectorwerkstuk, voor zover beoordeeld met "goed" of "voldoende".
- 2 De Minister stelt het model van het certificaat en de cijferlijst vast.

Artikel 24. Duplicaten en afgifte verklaringen

- 1 Duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten, bewijzen van ontheffing en cijferlijsten worden niet verstrekt.
- 2 Een schriftelijke verklaring dat een in het eerste lid bedoeld document is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als dat document zelf, kan uitsluitend door de Informatie Beheer Groep worden verstrekt.

OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 25. Afwijking wijze van examineren

- 1 De bestuurder kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de bestuurder de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij er sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
  - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld;
  - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
  - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a. genoemde deskundigen verklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
- 3 Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is.

De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:

  - a. het vak Nederlandse taal;
  - b. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
- 4 De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.
- 5 Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 26. Gegevensverstrekking

Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de definitieve uitslag stuurt het bevoegd gezag aan de Informatie Beheer Groep (DUO) en aan de inspectie een lijst waarop voor alle kandidaten zijn vermeld:

- a. de leerweg waarop het examen betrekking heeft;
- b. de vakken waarin examen is afgelegd;
- c. de cijfers van het schoolexamen alsmede het thema en de beoordeling van het sectorwerkstuk;
- d. de cijfers van het centraal examen;
- e. de eincijfers;
- f. de uitslag van het eindexamen.

Artikel 27. Bewaren examenwerk

- 1 Het werk van het centraal examen der kandidaten en de lijsten bedoeld in artikel 23, worden gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de bestuurder, ter inzage voor belanghebbenden.
- 2 Een door de bestuurder en de secretaris van het eindexamen ondertekend exemplaar van de lijst, bedoeld in artikel 23 wordt gedurende ten minste zes maanden na vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
- 3 De bestuurder draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.
- 4 Een kandidaat die voor een vak ten overstaan van de staatsexamencommissie centraal examen aflegt met geheime opgaven, kan omtrent zijn werk gedurende genoemde periode van zes maanden inlichtingen inwinnen bij de voorzitter van die commissie.

Artikel 28. Spreiding voltooiing eindexamen

- 1 Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheden niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomende geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar wordt afgelegd. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
- 2 Het bevoegd gezag geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd. Artikel 19, eerste tot en met vierde lid, is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het in dat bedoelde artikel bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
- 3 Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de eindcijfers, behaald tot en met het eerste leerjaar van het gespreid centraal examen, zendt het bevoegd gezag aan de inspectie een lijst waarop voor die kandidaat zijn vermeld de gegevens genoemd in artikel 23, de onderdelen a tot en met e.
- 4 De bestuurder en de secretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen.

E. TIJDPAD SCHOOLEXAMEN 2020-2021 EN CENTRAAL EXAMEN 2021

Schooljaar 2020-2021 (klas 4)

augustus 2020	aanvang schoolexamenperiode in klas 4
15 september 2020	ouderavond klas 3 en 4 / informatieavond PTA
16 december 2020	inleveren sectorwerkstuk inleveren bij 1 ^{ste} begeleider
17 februari 2021	Presentatie sectorwerkstuk
april/mei 2021	Afsluiting schoolexamens
17 mei 2021	aanvang centraal examen 1 ^{ste} tijdvak
16 juni 2021	uitslag centraal examen 1 ^{ste} tijdvak
Vanaf 21 juni 2021	centraal examen 2 ^{de} tijdvak (herexamen)
2 juli 2021	uitslag centraal examen 2 ^{de} tijdvak
7 juli 2021	diplomering (aanvang 19.00 uur)

F. Examenrooster centraal examen 2021 middels onderstaande link:

Onderstaand rooster is vastgesteld door het CvTE ([CvTE-19.00563](#))

Afnamemoment 1e tijdvak TL	Tijdstip	Examens
maandag 17 mei 2021	13:30-15:30	<u>Nederlands vmbo GL en TL</u>
dinsdag 18 mei 2021	13:30-15:30	<u>wiskunde vmbo GL en TL</u>
woensdag 19 mei 2021	09:00-11:00	<u>aardrijkskunde vmbo GL en TL</u>
donderdag 20 mei 2021	13:30-15:30	<u>natuur- en scheikunde I vmbo GL en TL</u>
vrijdag 21 mei 2021	13:30-15:30	<u>economie vmbo GL en TL</u>
dinsdag 25 mei 2021	09:00-11:00	<u>geschiedenis en staatsinrichting vmbo GL en TL</u>
	13:30-15:30	<u>natuur- en scheikunde II vmbo GL en TL</u>
woensdag 26 mei 2021	09:00-11:00	<u>Duits vmbo GL en TL</u>
	13:30-15:30	<u>biologie vmbo GL en TL</u>
donderdag 27 mei 2021	13:30-15:30	<u>Engels vmbo GL en TL</u>

TOELICHTING BIJ PROGRAMMA'S VAN TOETSING EN AFSLUITING

Periode/datum: aanduiding van periode/blok/module waarbij de toetsen of opdrachten behoren of de datum waarop de toets of opdracht afgenomen wordt, of de datum waarop opdracht afgerond moet worden.

- Inhoud/stofomschrijving: een beschrijving van de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen of een hoofdstuk of paragraaf uit de methode.
- Exameneenheid: verwijzing naar het examenprogramma: bijv: K4 of titel exameneenheid.
- Toetsvorm: schriftelijk (S), mondeling (M), praktische opdracht (PO), handelingsopdracht (HO), onderdeel schoolexamen (SO).
- Werktijd: bijvoorbeeld 45 minuten voor een schriftelijk werk of vier uur voor een praktische opdracht.
- Herkansing j/n: geeft aan of de toets of opdracht herkansbaar is. In het examenreglement staat hoe een herkansing geregeld is.
- Gewicht: drie mogelijkheden: met gewichten 1x of 2x, met percentages: vijf procent of tien procent (dit zijn percentages van het schoolexamencijfer) of andere vermeldingen zoals V/G: voldoende/goed, n.b.: naar behoren, aftekenen.

4 TL

Nederlands

2021-2022

Tijdvak	Code (via admin.)	Toetsen - stofaanduiding	Herkansbaar ja/nee	Toets (T) Praktische Opdracht (P) Handeling (H) (T, P of H + tijdsduur)	Beoordeling (cijfer of vold.) (C of V)	Gewicht X cijfer		Cijfer of beoordeling (invullen door leerling)	Bijzonderheden/Paraaf docent
						Rapport (Getal Invullen)	Examen (Getal invullen)		
1,2,3	K2 4-1 K3 K7 K8	Fictiedossier <ul style="list-style-type: none"> • Boekopdracht 3 • Boekopdracht 4 • Filmopdracht 2 	ja	H	V	n.v.t.	n.v.t.		
1	K1 4-2 K2 K3 K7 V1 V2	Schrijven -Artikel	nee	T (50 min.)	cijfer	0	1		
2	K1 421 K2 K3 K7 V1 V2	Schrijven -Zakelijke brief	nee	T (50 min.)	cijfer	0	1		
2	K3 422 K6	Leesvaardigheid	ja	T (50 minuten)	cijfer	0	2		
3	K4 431	Kijk- en luistervaardigheid (Cito)	nee	T (100 minuten)	cijfer	0	2		
3	K2 432 K3 K4 K5 K8 V3	Spreken/gesprekken Presentatie fictiedossier 3 ^e en 4 ^e klas + klassengesprek	nee	T (20 minuten)	cijfer	0	3		

Schoolexamencijfer: aantal codes/aantal

Eindcijfer: (1 x schoolexamencijfer + 1 x Centraal Schriftelijk Examen) / 2

* Per schooljaar is er de mogelijkheid één (herkansbaar) onderdeel te herkansen. Dit wordt

vooraf met de docent overlegd. De herkansmogelijkheid vindt plaats in de laatste periode.

Bijzonderheden:

1. Het Schoolexamen bestaat uit de in het PTA vermelde toetsen die tijdens het vermelde leerjaar zijn afgenomen.
2. De Centrale Examens worden landelijk afgenomen aan het einde van het laatste schooljaar.

EXAMENDOSSIER
3 ^e leerjaar: wel examendossiers afgenomen
4 ^e leerjaar: zie bovenstaande tabel

4 TL		Duits					2020-2021			
Periode indien van toepassing	Code (via administratie)	Toetsen - stofaanduiding	Herkansbaar (ja of nee)	Examen eenheden	Toets (t) Praktische Opdracht (p) Handeling (h) (T, P of H + tijdsduur)	Beoordeling (cijfer of vold.) (C of V)	Gewicht X cijfer		Cijfer of beoordeling (invullen door leerling)	Bijzonderheden/ Paraaf docent
							Rapport (Getal Invullen)	Examen (Getal invullen)		
p1	411	leesdossier artikelen, (examen)teksten		MVT/V 4	H	V				
	412	woordenschat examenidoom	j	MVT/K 2	T(50 min)	C				
p2	421	leesdossier artikelen, (examen) teksten		MVT/V 4	H	V				
	422	luister- en kijkvaardigheid Cito toets	n	MVT/K 3/K5	T(70min)	C				
	423	schrijfvaardigheid	j	MVT/K 1/ K2/ K3 / K7	T(100min)	C				
	424	woordenschat examenidoom	j	MVT/K 2	T (50min)	C				
p3	431	leesdossier artikelen, (examen)teksten		MVT/V 4	H	V				
	432	woordenschat examenidoom	j	MVT/K 2	T(50min)	C				
	433	spreekvaardigheid	n	MVT/K 1/ K2 / K6	M (30 min)	C				
		Schoolexamencijfer: aantal codes/aantal								
		Eindcijfer: (1 x schoolexamencijfer + 1 x Centraal Schriftelijk Examen) / 2								

* Per schooljaar is er de mogelijkheid één (herkansbaar) onderdeel te herkansen. Dit wordt Vooraf met de docent overlegd. De herkansmogelijkheid vindt plaats in de laatste periode.

Bijzonderheden:

1. Het Schoolexamen bestaat uit de in het PTA vermelde toetsen die tijdens het vermelde leerjaar zijn afgenomen.
2. De Centrale Examens worden landelijk afgenomen aan het einde van het laatste schooljaar.

EXAMENDOSSIERS

3^e leerjaar: -geen examendossiers afgenomen (*doorhalen wat niet van toepassing is*)
4^e leerjaar: zie bovenstaande tabel

4 TL		Engels					2020 - 2021			
Periode indien van toepassing	Code (via administratie)	Toetsen - stofaanduiding	Herkansbaar (ja of nee)	Examen eenheden	Toets (t) Praktische Opdracht (p) Handeling (h) (T, P of H + tijdsduur)	Beoordeling (cijfer of vold.) (C of V)	Gewicht X cijfer		Cijfer of beoordeling (invullen door leerling)	Bijzonderheden/Paraaf docent
							Rapport (Getal Invullen)	Examen (Getal invullen)		
	4-1	Leesdossier: artikelen, (examen)teksten (inleveren P3)	N	MVT/K/1.2.3.4	P	C	1			
	412-422-432	Schrijfdossier (inleveren P3)	N	MVT/K/1.2.3.7	P	C	1			
	413-423-433	Kijk/luisterdossier (inleveren P3)	N	MVT/K/1.2.3.5	P	C	1			
	4-2	Spreekvaardigheid (inleveren P3)	N	MVT/K/1.2.6	P	C	1			
1.2	415-425	Woordenschat 2x over P1.2	J	MVT/K/2.4	T, 50 min	C	3			
2	427	Toets Kijkluistervaardigheid	J	MVT/K/2.5	T, 50 min	C	2			
2	428	Toets schrijfvaardigheid	J	MVT/K/1.2.3.7	T, 100 min	C	2			
3	435	Toets spreekvaardigheid	J	MVT/K/1.2.6	T, 20 min	C	2			
3	436	Toets leesvaardigheid	J	MVT/K/1.2.3.4	T, 100 min	C	2			
		SCHOOLEXAMENS:								
2	421	Kijk/luistervaardigheid		MVT/K/2.5	T, 60 min		1			
3	431	Leesvaardigheid		MVT/K/1.2.3.4	T, 100 min		1			
3	432	Schrijfvaardigheid		MVT/K/1.2.3.7	T, 100 min		1			
3	43-3	Spreekvaardigheid		MVT/K/1.2.6	T, 30 min		1			
3	434	Gemiddelde toetsen				C	2			

	Schoolexamencijfer: aantal codes/aantal
	Eindcijfer: (1 x schoolexamencijfer + 1 x Centraal Schriftelijk Examen) / 2

* Per schooljaar is er de mogelijkheid één (herkansbaar) onderdeel te herkansen. Dit wordt Vooraf met de docent overlegd. De herkansmogelijkheid vindt plaats in de laatste periode.

Bijzonderheden:

1. Het Schoolexamen bestaat uit de in het PTA vermelde toetsen die tijdens het vermelde leerjaar zijn afgenomen.
2. De Centrale Examens worden landelijk afgenomen aan het einde van het laatste schooljaar.

EXAMENDOSSIER
3 ^e leerjaar: wel – geen examendossiers afgenomen (<i>doorhalen wat niet van toepassing is</i>)
4 ^e leerjaar: zie bovenstaande tabel

4 TL

Maatschappijleer

2020-2021

Periode indien van toepassing	Code (via administratie)	Toetsen - stofaanduiding	Herkansbaar (ja of nee)	Examen eenheden	Toets (t) Praktische Opdracht (p) Handeling (h) (T, P of H + tijdsduur)	Beoordeling	Gewicht X cijfer		Cijfer of beoordeling (invullen door leerling)	Bijzonderheden/ Paraaf docent
							Rapport (Getal Invullen)	Examen (Getal invullen)		
	4-1	Tentamen 5: Media	N	ML1/K/1 ML1/K/2 ML1/K/3 ML1/K/7	T		1			
	4-2	Tentamen 6: Werk	N	ML1/K/1 ML1/K/2 ML1/K/3 ML1/K/5	T		1			
	4-3	Tentamen 7: Criminaliteit	N	ML1/K/1 ML1/K/2 ML1/K/3 ML1/K/6	T		1			
	4-4	Praktische opdracht 2: Relaties	N	ML1/K/1 ML1/K/2 ML1/K/3 ML1/K/7	T		1			

* Per schooljaar is er de mogelijkheid één (herkansbaar) onderdeel te herkansen. Dit wordt vooraf met de docent overlegd. De herkansmogelijkheid vindt plaats in de laatste periode.

Bijzonderheden:

1. Het Schoolexamen bestaat uit de in het PTA vermelde toetsen die tijdens het vermelde leerjaar zijn afgenomen.
2. De Centrale Examens worden landelijk afgenomen aan het einde van het laatste schooljaar.

EXAMENDOSSIER

3^e leerjaar: wel – geen examendossiers afgenomen (*doorhalen wat niet van toepassing is*)

4^e leerjaar: zie bovenstaande tabel

4 TL

Biologie

2020-2021

Periode indien van toepassing	Code (via administratie)	Toetsen - stofaanduiding	Herkansbaar	Examen-eenheden	Toets (t) Praktische Opdracht (p) Handeling (h) (T, P of H + tijdsduur)	Beoor- deling (cijfer of vold.) (C of V)	Gewicht X cijfer		Cijfer of beoor- deling (invullen door leerling)	Bijzonderheden/ Paraaf docent
							Rapport (Getal Invullen)	Examen (Getal invullen)		
P1	411	Planten		Bi/K/4;	S		2			
	412	Ecologie		Bi/K/6	S		2			
	413	Mens en milieu		BI/K/3;BI/K/5; BI/K/6	S		2			
P2	421	Voeding en vertering		BI/K/3;Bi/K/4;	S		2			
	422	Gaswisseling		BI/K/5;Bi/K/9;	S		2			
P3	431	Transport		BI/K/3;BI/K/4;	S		2			
	432	Opslag, uitscheiding en bescherm		BI/K/9	S		2			
	433	Tentamen thema's klas 31tm6 hfd A EN 3BV.		BI/K/3BI/K/4 BI/K/13 BI/K/10 BI/K/11 BI/K/12BI/K/13 BI/K/5BI/K/7/6 BI/K/3BI/K/9	S		2			
	434	Practica van een v.d. hfd		BI/K/10;BI/K/1 1;BI/V/1	H		1			
	435	EXCURSIE		V3,V4,	H					

	Schoolexamencijfer: aantal codes/aantal
	Eindcijfer: (1 x schoolexamencijfer + 1 x Centraal Schriftelijk Examen) / 2

Per schooljaar is er de mogelijkheid één (herkansbaar) onderdeel te herkansen. Dit wordt vooraf met de docent overlegd. De herkansmogelijkheid vindt plaats in de laatste periode.

Bijzonderheden:

Het Schoolexamen bestaat uit de in het PTA vermelde toetsen die tijdens het vermelde leerjaar zijn afgenomen. De Centrale Examens worden landelijk afgenomen aan het einde van het laatste schooljaar.

3^e leerjaar: ~~wel~~ – geen examendossiers afgenomen (*doorhalen wat niet van toepassing is*)
4^e leerjaar: zie bovenstaande tabel

4 TL

Economie

2020-2021

Periode indien van toepassing	Code (via administratie)	Toetsen - stofaanduiding	Herkansbaar (ja of nee)	Toets (t) Praktische Opdracht (p) Handeling (h) (T, P of H + tijdsduur)	Beoordeling (cijfer of vold.) (C of V)	Gewicht X cijfer		Cijfer of beoordeling (invullen door leerling)	Bijzonderheden/ Paraaf docent
						Rapport (Getal Invullen)	Examen (Getal (invullen))		
4-1 4-2		Consumptie + Verrijking H1. Verdien je genoeg? H2. Geld moet rollen	J	EC/K/4A/V/1	S S	2			
4-3 4-4		Arbeid & Productie H3. We gaan voor de winst H4. Aan het werk!	J	EC/K/5A, EC/V/1	S S	2			
4-5		Overheid & Bestuur H5. Kan de overheid dat regelen?	J	EC/K/5A, EC/K/6, EC/V/1	S	1			
4-6		Overheid en bestuur H6. De overheid en ons inkomen	J	EC/K/5A, EC/K/6, EC/V/1	S	1			
4-7 4-8		Internationale ontwikkelingen H7. Nederland handelsland H8. Welvaart wereldwijd?	J	EC/K/7	S S	2			
4-9		Praktische opdracht Natuur en Milieu	N	EC/K/8	PO	1			
		Examenvorbereiding Examentrainingen leerjaar 4		EC/K/3, EC/K/4, EC/K/5, EC/K/7, EC/V/1, EC/V/3	CSE	n.v.t.			

Schoolexamen	50% van bovengenoemde tentamens	50%
Leervaardigheden in het vak economie Consumptie Arbeid & productie Overheid & Bestuur Internationale ontwikkelingen Verrijkingstof Vaardigheden in samenhang	EC/K/3 EC/K/4A EC/K/5A EC/K/6 EC/K/7 EC/V/1 EC/V/3	SCE 120 min. 50%

Opmerking: In alle SE-toetsen komt eindterm EC/K/3 leervaardigheden in het vak economie aan bod.

Schoolexamencijfer: aantal codes/aantal

Eindcijfer: $(1 \times \text{schoolexamencijfer} + 1 \times \text{Centraal Schriftelijk Examen}) / 2$
---

* Per schooljaar is er de mogelijkheid één (herkansbaar) onderdeel te herkansen. Dit wordt Vooraf met de docent overlegd. De herkansmogelijkheid vindt plaats in de laatste periode.

Bijzonderheden:

3. Het Schoolexamen bestaat uit de in het PTA vermelde toetsen die tijdens het vermelde leerjaar zijn afgenomen.
4. De Centrale Examens worden landelijk afgenomen aan het einde van het laatste schooljaar.

EXAMENDOSSIER
----

3 ^e leerjaar: ~~wel~~ – geen examendossiers afgenomen (<i>doorhalen wat niet van toepassing is</i>) 4 ^e leerjaar: zie bovenstaande tabel
--

4 TL

Geschiedenis

2020-2021

Periode indien van toepassing	Code (via administratie)	Toetsen - stofaanduiding	Herkansbaar (ja of nee)	Examen eenheden	Toets (t) Praktische Opdracht (p) Handeling (h) (T, P of H + tijdsduur)	Beoordeling (cijfer of vold.) (C of V)	Gewicht X cijfer		Cijfer of beoordeling (invullen door leerling)	Bijzonderheden/ Paraaf docent
							Rapport (Getal Invullen)	Examen (Getal invullen)		
	4-1	Tentamen 4 Nederland van 1848 tot 1914	Ja	GS/K/5 GS/K/3	Toets 50 minuten	C	1	1		
	4-2	Tentamen 5 Europa in de jaren 1914 tot 1939 & Nederland in de jaren 1914 tot 1939	Ja	GS/K/10 GS/V/8	Toets 50 minuten	C	1	1		
	4-3	Tentamen 6 De tweede wereldoorlog	Ja	GS/K/10 GS/V/9	Toets 50 minuten	C	1	1		
	4-4	Tentamen 7 De wereld na 1945	Ja	GS/K/10	Toets 50 minuten	C	1	1		
	4-5	Tentamen 8 Nederland na 1945	Ja	GS/K/10	Toets 50 minuten	C	1	1		
		Schoolexamencijfer: aantal codes/aantal								
		Eindcijfer: (1 x schoolexamencijfer + 1 x Centraal Schriftelijk Examen) / 2								

* Per schooljaar is er de mogelijkheid één (herkansbaar) onderdeel te herkansen. Dit wordt Vooraf met de docent overlegd. De herkansmogelijkheid vindt plaats in de laatste periode.

Bijzonderheden:

1. Het Schoolexamen bestaat uit de in het PTA vermelde toetsen die tijdens het vermelde leerjaar zijn afgenomen. De Centrale Examens worden landelijk afgenomen aan het einde van het laatste schooljaar.

EXAMENDOSSIER

3^e leerjaar: wel —geen examendossiers afgenomen (*doorhalen wat niet van toepassing is*)
4^e leerjaar: zie bovenstaande tabel

4 TL

Aardrijkskunde

2020-2021

Periode indien van toepassing	Code (via administratie)	Toetsen - stofaanduiding	Herkansbaar (ja of nee)	Examen eenheden	Toets (t) Praktische Opdracht (p) Handeling (h) (T, P of H + tijdsduur)	Beoordeling (cijfer of vold.) (C of V)	Gewicht X cijfer		Cijfer of beoordeling (invullen door leerling)	Bijzonderheden/ Paraaf docent
							Rapport (Getal Invullen)	Examen (Getal invullen)		
	4-1	Tentamen 4 Water	Ja	AK/K/6 AK/V/3 AK/V/7	Toets 50 minuten	C	2	2		
	4-2	Praktische opdracht 2	Nee	AK/K/6 AK/V/3 AK/V/7	PO	C	2	2		
	4-3	Tentamen 5 Weer en klimaat	Ja	AK/K/4 AK/V/1	Toets 50 minuten	C	4	4		
	4-4	Tentamen 6 Bevolking en ruimte	Ja	AK/K/8 AK/V/5	Toets 50 minuten	C	4	4		
		Schoolexamencijfer: aantal codes/aantal								
		Eindcijfer: (1 x schoolexamencijfer + 1 x Centraal Schriftelijk Examen) / 2								

* Per schooljaar is er de mogelijkheid één (herkansbaar) onderdeel te herkansen. Dit wordt Vooraf met de docent overlegd. De herkansmogelijkheid vindt plaats in de laatste periode.

Bijzonderheden:

1. Het Schoolexamen bestaat uit de in het PTA vermelde toetsen die tijdens het vermelde leerjaar zijn afgenomen. De Centrale Examens worden landelijk afgenomen aan het einde van het laatste schooljaar.

EXAMENDOSSIER

3^e leerjaar: wel – ~~geen~~ examendossiers afgenomen (*doorhalen wat niet van toepassing is*)

4^e leerjaar: zie bovenstaande tabel

4 TL

Wiskunde

2020-2021

Periode indien van toepassing	Code (via administratie)	Toetsen - stofaanduiding	Herkansbaar (ja of nee)	Examen eenheden	Toets (t) Praktische Opdracht (p) Handeling (h) (T, P of H + tijdsduur)	Beoordeling (cijfer of vold.) (C of V)	Gewicht X cijfer		Cijfer of beoordeling (invullen door leerling)	Bijzonderheden/ Paraaf docent
							Rapport (Getal Invullen)	Examen (Getal invullen)		
1	411	Grafieken en vergelijkingen Informatieverwerking Machtsverbanden	ja	K4, K7	T		1	1		
2	421	Exponentiele functies Rekenen	ja	K4, K5	T		1	1		
3	431	Vlakke meetkunde Goniometrie Ruimtmeetkunde	ja	K4, K6	T		1	1		
3	432	Herhalingstentamen over de hoofdstukken;	nee		T		1	1		
-	433	Praktische opdracht	nee	K8	P		1	1		
		Schoolexamencijfer: aantal codes/aantal								
		Eindcijfer: $(1 \times \text{schoolexamencijfer} + 1 \times \text{Centraal Schriftelijk Examen}) / 2$								

* Per schooljaar is er de mogelijkheid één (herkansbaar) onderdeel te herkansen. Dit wordt Vooraf met de docent overlegd. De herkansmogelijkheid vindt plaats in de laatste periode.

Bijzonderheden:

1. Het Schoolexamen bestaat uit de in het PTA vermelde toetsen die tijdens het vermelde leerjaar zijn afgenomen.
2. De Centrale Examens worden landelijk afgenomen aan het einde van het laatste schooljaar.

EXAMENDOSSIER

3^e leerjaar: wel – geen examendossiers afgenomen (*doorhalen wat niet van toepassing is*)

4^e leerjaar: zie bovenstaande tabel

4 TL										Nask-1										2020-2021									
Periode indien van toepassing	Code (via administratie)	Toetsen - stofaanduiding	Herkansbaar (ja of nee)	Examen eenheden	Toets (t) Praktische Opdracht (p) Handeling (h) (T, P of H + tijdsduur)	Beo- or- delin- g (cijf- er of vold.) (C of V)	Gewicht X cijfer		Cijfer of beoor- deling (invullen door leerling)	Bijzonderheden/ Paraaf docent																			
							Rapport (Getal Invullen)	Examen Getal (invullen)																					
P1	411	Basis natuurkunde	Ja	K4, K5, K6, K7, K9, K10	T + 1 uur	C	2x	2x																					
	412	Straling en stralingsbescher- ming	Nee	K11	P + 2 uur	C	1x	1x																					
	413	Elektrische energie	Ja	K5	T + 1 uur	C	2x	2x																					
P2	421	Geluid	Ja	K8	T + 1 uur	C	2x	2x																					
	422	Kracht en veiligheid en verkeer	Ja	K9, V1	T + 1 uur	C	2x	2x																					
	423	Constructies	Ja	V2	T + 1 uur	C	2x	2x																					
P3	431	Veiligheid in het verkeer	Nee	K9, V1	T + 1 uur	C	2x	2x																					
	432	Praktijk opdracht	Ja	V3, V4	H + 6 uur	C	1x	1x																					
N. B		K1 t/m K3 kunnen bij alle tentamen aan de orde komen. V3 en V4 kunnen bij alle tentamens aan de orde komen.																											
		Schoolexamencijfer: als de toets meetelt voor het SE-cijfer, gaan de cijfers mee naar leerjaar 4 voor berekening van het gemiddelde cijfer																											
		Eindcijfer klas 4: (1 x schoolexamencijfer + 1 x Centraal Schriftelijk Examen) / 2																											

Bijzonderheden:

1. Het Schoolexamen bestaat uit de in het PTA vermelde toetsen die tijdens het vermelde leerjaar zijn afgenomen.
2. De Centrale Examens worden landelijk afgenomen aan het einde van het laatste schooljaar.

EXAMENDOSSIER

3^e leerjaar: cijfers tellen ~~wel~~ niet mee voor SE-cijfer (*doorhalen wat niet van toepassing is*)

4 TL

Nask-2

2020-2021

Periode indien van toepassing	Code (via administratie)	Toetsen - stofaanduiding	Herkansbaar (ja of nee)	Examen eenheden	Toets (t) Praktische Opdracht (p) Handeling (h) (T, P of H + tijdsduur)	Beoordeling (cijfer of vold.) (C of V)	Gewicht X cijfer		Cijfer of beoordeling (invullen door leerling)	Bijzonderheden/ Paraaf docent
							Rapport (Getal Invullen)	Examen (Getal (invullen))		
P1	411	Basischemie voor vervolgopleiding en beroep	Ja	K3, K4, K10, V2	T + 1 lesuur	C	2x	2x		
	412	Reiningsmiddelen en cosmetica	Nee	K8	P + 8 lesuren	C	1x	1x		
P2	421	Mens en omgeving: verbranding	Ja	K5	T + 1 lesuur	C	2x	2x		
	422	Zouten	Ja	K11	T + 1 lesuur	C	2x	2x		
P3	431	Water, Zuren en basen	Ja	K7	T + 1 lesuur	C	2x	2x		
	432	Reacties met zoutoplossingen	Ja	K11	T + 1 lesuur	C	2x	2x		
	433	Praktijkopdracht	Nee	V3, V4	P + 4 lesuren	C	1x	1x		
N. B		K1 t/m K3 en K6 kunnen bij alle tentamens aan de orde komen V3 en V4 kunnen bij alle tentamens aan de orde komen								

	Schoolexamencijfer: als de toets meetelt voor het SE-cijfer, gaan de cijfers mee naar leerjaar 4 voor berekening van het gemiddelde cijfer
	Eindcijfer klas 4: $(1 \times \text{schoolexamencijfer} + 1 \times \text{Centraal Schriftelijk Examen}) / 2$

* Per schooljaar is er de mogelijkheid één (herkansbaar) onderdeel te herkansen. Dit wordt Vooraf met de docent overlegd. De herkansmogelijkheid vindt plaats in de laatste periode.

Bijzonderheden:

1. Het Schoolexamen bestaat uit de in het PTA vermelde toetsen die tijdens het vermelde leerjaar zijn afgenomen.
2. De Centrale Examens worden landelijk afgenomen aan het einde van het laatste schooljaar.

EXAMENDOSSIER

3^e leerjaar: ~~wel~~— geen examendossiers afgenomen (**doorhalen wat niet van toepassing is**)
4^e leerjaar: zie bovenstaande tabel

3 - 4 TL

Kunst en Cultuur incl. CKV

2020-2021

Periode indien van toepassing	Code (via administratie)	Toetsen – stofaanduiding/exameneenheden	Herkansbaar (ja of nee)	Toets (t) Praktische Opdracht (p) Handeling (h) (T, P of H + tijdsduur)	Beoor- delin- g (cijfer of vold.) (C of V)	Gewicht X cijfer		Cijfer of beoor- deling (invullen door leerling)	Bijzonderheden/ Paraaf docent
						Rappor- t (Getal Invulle n)	Examen Getal (invullen)		
	3-1	Contrast Methode opdrachten K1-4		P	V				
	3-2	Kunstdossier K1-4							
	3-3	Cultureel Zelfportret CZP 1	nvt	P	V				
	3-4	Muziek/beeldende kunst CA 1	Nv t	H	V				
	3-5	Beeldende kunst/vrije keus CA 2	Nv t	H	V				
	3-6	Film/Bouwkunst CA 3	Nv t	H	V				
	3-7	Dans/Theater/ vrije keus CA4	Nv t	H	V				
	3-8	Eigen werk en presentatie K 1-8	nvt	P	V				
	3-9	Cultureel Zelfportret CZP 2	Nv t	P	V				

Bijzonderheden:

1. Het Schoolexamen bestaat uit de in het PTA vermelde toetsen die tijdens het vermelde leerjaar zijn afgenomen.
2. De Centrale Examens worden landelijk afgenomen aan het einde van het laatste schooljaar.
3. Het vak CKV dient in het 4^e jaar naar behoren te worden afgesloten.

EXAMENDOSSIER

3^e leerjaar: wel examendossier, namelijk Kunstdossier
4^e leerjaar: zie bovenstaande tabel

4 TL

Lichamelijke oefening

2020-2021

Periode indien van toepassing	Code (via administratie)	Toetsen - stofaanduiding	Herkansbaar	Examen-eenheden	Toetsvorm Praktijk (P)praktistische Opdracht/ praktijk (p) Handeling (h) (T, P of H + tijdsduur)	Beoor- deling (cijfer of vold.) (C of V)	Gewicht X cijfer		Cijfer of beoor- deling (invullen door leerling)	Bijzonderheden/ Paraaf docent
							Rapport (Getal Invullen)	Examen V/G		
P1	311	Atletiek De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen vormen van de volgende atletiekactiviteiten uitvoeren: - Hardlopen, ver- en hoogspringen en één vorm van werpen, stoten of slingeren en daarbij: - Basiskenmerken van training aangeven, conditieaspecten meten, oog hebben voor veiligheid en regelende taken uitvoeren.	J	LO1/K/7	P	cijfer	1			
P1/ P2	31-2	Spel De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen de volgende spelen uitvoeren: - Een slag- en loopspel, drie doelspelen, twee terugslagspelen (een vorm van volleybal en keuze uit minstens één vorm van badminton , tennis of tafeltennis), vormen van tik- en afgooispelen en daarbij: Zich houden aan afgesproken regels, oog hebben voor veiligheid en regelende taken uitvoeren.	J	LO1/K/4	P	cijfer	1			
P2	321	Turnen De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen één of meer van de volgende turnactiviteiten uitvoeren: - Steun- en vrij springen, herhaald springen, zwaaien, balanceren en acrobatiek en daarbij: - Adequaaf omgaan met risico's en meehelpen bij regelende taken, waaronder hulpverlening.	J	LO1/K/5	P	cijfer	1			

P1/ P2		Leren organiseren. Sportdag ondersteunen. Ondersteunen bij hardloop evenement.		LO1/K/ 2					
P2	323	Bewegen op muziek Ritme en bewegen, streetdance, jazzdans of conditionele vormen op muziek en daarbij regelende taken uitvoeren, waaronder een eenvoudige variatie ontwerpen en uitvoeren.	J	LO1/K/ 6	P	cijfer	1		
P2	324	Zelfverdediging De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen één van de volgende vormen zelfverdediging uitvoeren: - Stoeispelen en daarbij - Veiligheidsregels en (etiquette) regels bij zelfverdediging in acht nemen en regelende taken uitvoeren.		LO1/K/ 8	P		1		
P3	331	Spel De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen de volgende spelen uitvoeren: - Een slag- en loopspel, drie doelspelen, twee terugslagspelen (een vorm van volleybal en keuze uit minstens één vorm van badminton, tennis of tafeltennis), vormen van tik- en afgooispelen en daarbij: Zich houden aan afgesproken regels, oog hebben voor veiligheid en regelende taken uitvoeren.	J	LO1/K/ 4	P	cijfer	1		
P1/ P2/ P3.	31- 2-3	Oriëntatie op leren en werken De kandidaat kan het belang van bewegen en sport binnen de eigen loopbaan en in de maatschappij verwoorden.	N	LO1/K/ 1		(V/G)	Nvt		
	31- 2-3	Basisvaardigheden De kandidaat kan in bewegingssituaties basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, zelfstandig (samen)werken en informatie verwerven en verwerken	N	LO1/K/ 2		V/G)	Nvt		
	31- 2-3	Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding De kandidaat ontwikkelt zich ten aanzien van een aantal vaardigheden in bewegen en sport die bijdragen tot de ontwikkeling van de eigen leerkanalen, zoals: - Kunnen omgaan met regels en	N	LO1/K/ 3		V/G)	Nvt		

	<p>een bijdrage leveren aan een sportief verloop en aan de veiligheid van zichzelf en anderen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eenvoudige regeltaken uitvoeren om samen bewegingssituaties op gang te kunnen brengen en houden - In bewegingssituaties kunnen omgaan met elementen als lukken en mislukken en winst en verlies - Verschillen in prestatieniveau, motieven, interesses, culturele achtergronden en geslacht hanteren binnen bewegingssituaties - Oriënteren op de eigen sportloopbaan en eigen voorkeuren aangeven ten aanzien van bewegen en sport - Kritisch reflecteren op opgedane ervaringen in relatie tot eigen wensen, motieven en mogelijkheden 								

Bijzonderheden:

1. Alle toetsen worden tijdens de reguliere uren LO afgenomen.
2. De volgorde in de periodeplanning kan worden aangepast. Dit is afhankelijk van diverse factoren zoals o.a. weersomstandigheden/lokaal bezetting.
3. Als een leerling gedurende langere tijd a.g.v. een blessure, de lessen niet kan volgen zal een vervangende (theorie) opdracht gemaakt moeten worden. E.e.a. in overleg de docent LO.

Eindcijfer LO klas 4

Het vak bewegingsonderwijs/ LO dient met een voldoende te worden afgesloten voor het Centraal Schriftelijk Examen.

De leerling zal tijdens de les getoetst worden op vooral inspanningsverplichting en de reflectie op het eigen leerproces. Er zijn 9 onderdelen, onderdelen **LO1/K/4 t/m LO1/K/9** worden beoordeeld met een cijfer tijdens de lessen.

LO1/K/1 t/m LO1/K/3 worden gescoord middels praktijkopdrachten en evaluaties, die de leerling naar behoren afsluit.

Herkansing:

De leerling mag een onvoldoende onderdeel herkansen.

Geblesseerde leerlingen en vervangende opdrachten:

1. Leerlingen die niet aan een les kunnen deelnemen vanwege een blessure zijn toch aanwezig en krijgen een observatie -, leidinggevende - of coachopdracht.
2. Leerlingen die een heel onderdeel niet kunnen volgen maken hiervoor in de plaats een vervangende opdracht. Het eindresultaat is altijd een werkstuk. (voorkant, inhoudsopgave en een 5-tal blz. verzorgd met tekst en plaatjes/afbeeldingen om het geheel te ondersteunen). Alle werkstukken op de computer gemaakt.

Aan het einde van leerjaar 4 zal er een V of een G op het rapport worden gezet als het gemiddelde van alle onderdelen in leerjaar 4 boven de 5,5 staat.

LOB-dossier

Plan van toetsing en afsluiting met betrekking tot Loopbaanoriëntatie – en begeleiding (LOB)
Loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB) wordt niet afgesloten met een centraal examen, maar alleen met een schoolexamen. Dit schoolexamen bestaat uit opdrachten die uitgevoerd moeten worden.

Decaan en mentor

LOB heeft tot doel dat je je oriënteert op de wereld van arbeid en beroep en dat je in staat bent een keuze te maken voor een vervolgopleiding. Dat doe je op basis van zogenaamde loopbaancompetenties. Deze loopbaancompetenties ontwikkel je tijdens LOB en tijdens zogenaamde loopbaanreflectiegesprekken, waarin je met je coach of decaan praat over je voortgang, over wat je gedaan hebt in het kader van LOB en welke stappen je gaat zetten.

Methode

We gebruiken ter ondersteuning van LOB, de methode Tumult.

LOB is anders dan andere vakken, LOB zit in alle vakken. LOB kan er voor iedereen anders uitzien, het is een persoonlijk traject. Uiteindelijk moet je (aan het eind van het vierde leerjaar) een LOB-dossier hebben. In het LOB-dossier laat je zien wat je allemaal gedaan hebt en wat je ontdekt hebt over jezelf. In het schema hieronder zie je welke activiteiten je tenminste moet hebben gedaan in het kader van LOB.

Onderdelen LOB	Afname	Herkansing
PSO dag (o.a. ROC FriesePoort)	Gedurende VMBO	Ja
Stage	Gedurende VMBO	nee
Praktijk Beroepen test	Gedurende VMBO	Ja
Voorlichting MBO. Voorlichting MBO 3 TL en 4 TL/KB	Gedurende VMBO	Ja
Bezoek Terschelling banenmarkt.	3 ^e / 4 ^e	ja
Profiel/ sectorwerkstuk	4 ^e jaar	Ja
Verslag LOB activiteiten.	3 ^e / 4 ^e jaar	ja

Gedurende je schoolloopbaan vul je het LOB-dossier, en aan het eind van de 4e klas moet je de onderdelen afgerond hebben met een voldoende.

Loopbaancompetenties

Wat hebben leerlingen nodig om goede loopbaankeuzes te kunnen maken? Met behulp van de vijf loopbaancompetenties zijn ze in staat al lerend en werkend hun loopbaan zelf te sturen.

Vijf loopbaancompetenties:

- Kwaliteitenreflectie: wie ben ik, wat kan ik?
- Motievenreflectie: wat wil ik, wat drijft mij?
- Werkexploratie: welk soort werk past bij mij?
- Loopbaansturing: wat wil ik worden?
- Netwerken: wie kan mij daarbij helpen?

LOB-activiteiten

Elke school bedenkt en organiseert LOB-activiteiten, waarbij bewust of onbewust aan deze competenties wordt gewerkt. Breng ze zo goed mogelijk in kaart. Denk bijvoorbeeld aan: beroepsoriënterende stages, maatschappelijke stages, het sectorwerkstuk, excursies naar bedrijven, een sollicitatiebrief schrijven bij Nederlands etc. Bedenk wat er nog ontbreekt aan deze activiteiten om loopbaanoriëntatie en groei te stimuleren. Misschien is het een idee oud-leerlingen uit te nodigen als vraagbaak of rolmodel? Of social media in te zetten bij gericht leren netwerken?

Indicatoren

Als alle LOB-activiteiten in kaart zijn gebracht, koppel ze dan aan de 'indicatoren' (zie hieronder). Deze indicatoren zeggen in feite wat een leerling kan als hij/zij deze competenties beheerst.

Loopbaanreflectiegesprekken

Wanneer leerlingen worden gestimuleerd over zichzelf en hun toekomstbeeld na te denken, zijn ze beter in staat goede keuzes te maken en actief met hun loopbaan bezig te zijn. Met behulp van loopbaanreflectiegesprekken worden leerlingen 'eigenaar' van hun loopbaan. Kijk voor meer informatie in de LOBBOX.

Bron

Deze informatie is gebaseerd op het onderzoek 'Over leerloopbanen en loopbaanleren, loopbaancompetenties in het (v)mbo' van M.Meijers, M. Kuijpers en J. Bakker (2006).

Loopbaancompetenties	Indicatoren

Kwaliteitenreflectie	<ul style="list-style-type: none"> ● Ik weet waar ik goed en minder goed in ben ● Ik weet welke kwaliteiten ik kan inzetten voor het beroep dat ik gekozen heb ● Ik kan de ontwikkeling van mijn beroepscompetenties en mijn talenten in verband brengen met eerdere ervaringen in mijn leven en met beelden/inzichten over mijn toekomstige studie- en arbeidsloopbaan, levensloop
Motievenreflectie	<ul style="list-style-type: none"> ● Ik kan aangeven wat ik leuk en interessant vind aan mijn opleiding ● Ik weet wat mijn werkwaarden zijn ● Ik kan verband leggen tussen eerdere ervaringen in mijn leven en mijn waarden ● Ik kan verband leggen tussen beroepsdilemma's en mijn waarden
Werkexploratie	<ul style="list-style-type: none"> ● Ik heb een beeld van de inhoud van het werk waarvoor ik leer ● Ik weet welke beroepscompetenties nodig zijn in het werk waarvoor ik leer ● Ik weet welke leeractiviteiten ik moet ondernemen om die beroepscompetenties te kunnen ontwikkelen ● Ik kan de organisatiecultuur van een bedrijf onderzoeken ● Ik ben op de hoogte van de ontwikkelingen in het werkveld ● Ik kan ontwikkelingen en cultuur in verband brengen met mijn kwaliteiten en motieven ● Ik weet wat de actuele beroepsdilemma's zijn in het werk waarvoor ik leer

<p>Loopbaansturing</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Ik kan doelen stellen voor mijn studieloopbaan ● Ik baseer keuzes in mijn leerproces op mijn kwaliteiten en waarden, en op mijn toekomstwensen ● Ik organiseer de begeleiding die ik nodig heb om mijn leerproces te sturen ● Ik stem mijn mogelijkheden en (ontwikkel)wensen af op de specifieke situatie van de stage/werkorganisatie en/of arbeidsmarkt ● Ik toon mijn kwaliteiten en motieven in werk, stage en op de arbeidsmarkt
<p>Netwerken</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Ik beschik over een netwerk van mensen die mij kunnen helpen bij mijn (studie)keuze ● Ik onderhoud mijn netwerk en breid het uit ● Ik kan iets betekenen voor mensen in mijn netwerk

*Bron: <http://vmboplus.nl/lob/loopbaancompetenties/>

De voorzitter van de MR tekent voor de vaststelling van het PTA:

Vlieland, ...14-09-2020.....

Voorzitter MR: E. Houter .....

Namens de school: T. Speelman, schoolleider VO .....